

ÅRSBERETNING

Sønderjyllands Symfoniorkester

2017

Sønderjyllands Symfoniorkester

Alsion 2, 6400 Sønderborg, tlf. 79 30 11 50, www.sdjsymfoni.dk, info@sdjsymfoni.dk

INDHOLD

1. PÅTEGNING	3
2. BERETNING	8
2.1 Præsentation af Sønderjyllands Symfoniorkester	8
2.2 Orkestrets mission	8
2.3 Orkestrets vision	8
2.4 Resultatmål som fastsat i rammeaftalen	9
2.4.1 Koncerter og forestillinger	9
2.4.2 Formidling til børn og unge	11
2.4.3 Udvikling af musiklivet	12
2.4.4 Aktiviteter som rækker videre end kerneaktiviteterne	13
2.5 Kunstnerisk vurdering af 2017	14
2.5.1 Videreførelse af det kunstneriske niveau til næste generation	14
2.5.2 Udvidelse af kunstneriske samarbejder	15
2.5.3 Væsentlige eksempler på det kunstneriske repertoire	15
2.6 Forventninger til driften i 2018	16
3. REGNSKAB	17
3.1 Økonomi og regnskab 2017	17
3.1.1 Hovedtal	17
3.1.2 Regnskab	17
3.2 Resultatopgørelse	20
3.3 Balance	21
3.4 Noter	22
3.5 Bemærkninger til årsregnskabet	29
3.6 2018 og fremtidig økonomisk indsats	34
3.7 Anvendt regnskabspraksis	35
3.7.1 Resultatopgørelsen	36
3.7.2 Balancen	36
4. BILAG	38
Bilag 1: Beskrivelse af årets koncertaktiviteter i 2017	38
Bilag 2: Beskrivelse af årets børne- og ungeaktiviteter 2017	41
Bilag 3: Koncert- og publikumsoversigt 2017	42

GENERELLE OPLYSNINGER:

INSTITUTIONEN

Sønderjyllands Symfoniorkester
Alsion 2
6400 Sønderborg
www.sdjsymfoni.dk

REGNSKABSÅR

2017

MUSIKCHEF

Nikolaj Andersen

BESTYRELSE PR. 01.01.2018

Bjarne Rasmussen, formand
John Lohff
Merete Due Paarup
Tine Bruun Jørgensen
Kurt Jensen
Christina Clausen
Frode Sørensen
Jeppe Solløs Rasmussen
Liana Sindvald

REVISION

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

2. RÅTEGNING

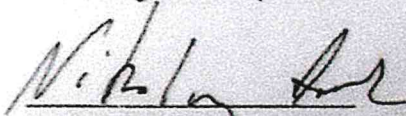
Bestyrelsespåtegning

Bestyrelsen og bestyrelsen for Sønderjyllands Symfoniorkester har dags dato aflagt årsregnskabet for 2017.

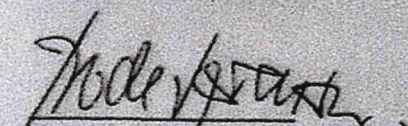
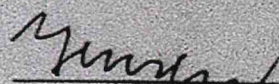
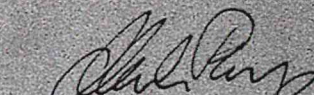
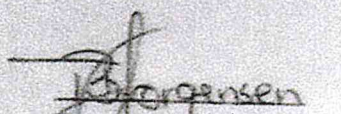

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede af institutionens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Sønderborg, den 18. april 2018

Nikolaj Andersen
Musikchef

Bestyrelse for Sønderjyllands Symfoniorkester

Bjarne Rasmussen
Formand
John Lohff
Bestyrelsesvalgt repræsentant
for erhvervslivet
Christina Clausen
Bestyrelsesvalgt repræsentant
for erhvervslivet
Frode Sørensen
For Sønderborg Kommune
Kurt Jensen
For Region Syddanmark
Merete Due Paarup
For de jyske kommuner i
Region Syddanmark
Tine Bruun Jørgensen
For Sydslesvigsk Forening
Jeppe Solløs Rasmussen
Medarbejderrepræsentant
Liana Sindvald
Medarbejderrepræsentant

1.2 Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen for Sønderjyllands Symfoniorkester

REVISIONSPÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Sønderjyllands Symfoniorkester for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2017, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet er udarbejdet efter bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sønderjyllands Symfoniorkesters aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af Sønderjyllands Symfoniorkesters aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Sønderjyllands Symfoniorkester i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Sønderjyllands Symfoniorkester har i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet indarbejdet budgettal for regnskabsåret i resultatopgørelsen. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Sønderjyllands Symfoniorkesters evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Sønderjyllands Symfoniorkester, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark og standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Sønderjyllands Symfoniorkesters interne kontrol.

Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Sønderjyllands Symfoniorkesters evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Sønderjyllands Symfoniorkester ikke længere kan fortsætte driften.

Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern

kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Kolding den 18. april 2018

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

CVR-nr. 20 22 26 70

Niels Peder Aalund

Statsautoriseret revisor

Henrik Halgrener

Registreret revisor

2. BERETNING

2.1 Præsentation af Sønderjyllands Symfoniorkester

Sønderjyllands Symfoniorkester er et turnerende symfoniorkester med virke i Syd- og Sønderjylland samt Sydslesvig. For at gøre symfonisk musik tilgængelig for alle kommer vi gennem vores koncertaktiviteter i berøring med publikummer i hele regionen.

Sønderjyllands Symfoniorkester er en selvejende institution, som modtager tilskud fra Kulturministeriet. I henhold til § 9 i lov nr. 1531 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet indgår Kulturministeriet og Sønderjyllands Symfoniorkester aftale omkring Sønderjyllands Symfoniorkesters virke. Denne aftale er fastlagt i rammeaftalen af 26. oktober 2017 for 2017. Formålet med rammeaftalen er at tilsikre, at orkestrets virke hviler på det lovgrundlag og de politiske og økonomiske forudsætninger, der eksisterer på tidspunktet for aftalens indgåelse. Målene i rammeaftalen er udtryk for enighed om de ønskede resultater af Sønderjyllands Symfoniorkesters virksomhed i aftaleperioden. Statens tilskud ydes med hjemmel i §§4-7 i Lovbekendtgørelse nr. 32 af 14. januar 2014. Med tilskuddet vedkender staten sig sit ansvar for Sønderjyllands Symfoniorkester som kulturinstitution af national betydning og fastlægger i samarbejde med Sønderjyllands Symfoniorkester de økonomiske og strategiske rammer for orkestrets virke.

2.2 Orkestrets mission

Sønderjyllands Symfoniorkester arbejder som det eneste symfoniorkester i Danmark med en forankring i mindre byer og lokalsamfund. Orkestret har ikke en egentlig hjemby, men har hjemsted i Sønderborg og koncertsalen Alsion. Orkestret er gennem sine aktiviteter i berøring med borgere i store dele af Syd- og Vestjylland, foruden grænseområdet med det danske mindretal i Sydslesvig. Det stiller en række særlige udfordringer til orkestrets virksomhed at skræddersy musikalske oplevelser og musikalsk formidling, der kan tilgodese et så differentieret publikum og en så omfattende geografi. Fra Vejle i nord til Rendsborg i syd, og fra Esbjerg i vest til Sønderborg i øst dækker orkestret et område, der er præget af lokalsamfund og en lang række engagerede ildsjæle i musikforeninger, kulturhuse, festivals og kulturinstitutioner. Orkestret oplever en indbyrdes afhængighed i de ofte tætte og gode samarbejdsrelationer, orkestret indgår i. Orkestret er i meget høj grad garanteret for sammenhæng og tyngde i et musikliv, der i denne landsdel kun har få større institutioner og netværk at knytte an til.

2.3 Orkestrets vision

Sønderjyllands Symfoniorkester skaber musikalsk nysgerrighed, kulturelt fællesskab og kunstnerisk glæde for befolkningen i Sønderjylland, Vestjylland og Sydslesvig. Orkestret er en musikalsk og kunstnerisk ressource for sit spilleområde, og gør den symfoniske musik levende og relevant på et højt kunstnerisk niveau for et bredt publikum. Orkestret arbejder med et internationalt kunstnerisk udsyn på baggrund af en stærk lokal forankring.

Sønderjyllands Symfoniorkester ønsker at udvikle orkestrets kunstneriske virksomhed, således at musikalske oplevelser bliver tilgængelige for en bredere del af befolkningen. Orkestret har fokus på, hvordan musikoplevelsers "omgivelser", herunder kommunikation, geografi, koncertformer og service, påvirker publikums syn på orkestrets tilgængelighed og kulturelle relevans.

Orkestret vil fortsat give væsentlige bidrag til udviklingen af orkestermusikken i Danmark med særlig vægt på B&U området, publikumsudvikling og ny inspiration fra de internationale netværk, som orkestret indgår i. Orkestret vil desuden have et særligt fokus på fortsat at indgå i kultursamarbejde med partnere på begge sider af den dansk-tyske grænse.

2.4 Resultatmål som fastsat i rammeaftalen

Sønderjyllands Symfoniorkester har i 2017 haft aktiviteter som landsdelsorkester i henhold til rammeaftalen. Spilleområdet har inkluderet Sønderjylland, Sydslesvig, Kolding Kommune og Esbjerg Kommune. Aktiviteterne har bl.a. omfattet regulære koncertaktiviteter, ledsagelse af Den Jyske Opera, Den Ny Opera, samarbejdskoncerter med andre musikalske udøvere, formidlingsaktiviteter for børn, unge og voksne samt indsats for styrkelse af landsdelens musikliv.

Udover regulær koncertaktivitet, skolekoncerter med videre, som beskrives senere i beretningen, vil der i det følgende redegøres for de i rammeaftalen fastlagte resultatmål.

I henhold til rammeaftalen for 2017 er følgende opgaver og resultatmål indfriet:

2.4.1 Koncerter og forestillinger

Det gøres opmærksom på, at opfyldelsen af mål 1.1 og mål 1.2 i høj udstrækning er relaterede til hinanden, og at der til opfyldelsen af et mål også sker opfyldelse til det andet mål. Nedenstående to grupperinger er derfor ikke udtømmende men skal ses i sammenhæng.

Mål 1.1: Musikalsk nysgerrighed, kulturelt fællesskab og kunstnerisk glæde

- Sønderjyllands Symfoniorkester har i samarbejde med Tinglev forum etableret et fast og tilbagevendende samarbejde i et operaprojekt kaldet "Opera på grænsen". Orkestrets mobilscene er et væsentligt aktiv ved afholdelse af friluftskoncerter i hele vores spilleområde. Vi formår derved at præsentere klassisk musik på en utraditionel måde for et nyt publikum, som ikke nødvendigvis frekventerer orkestrets gængse koncertsale i området.
- Sønderjyllands Symfoniorkester indgår aktivt i planlægningen af de kommende års Christiansfeld Musikfestivals i kraft af musikchefens medlemskab i bestyrelsen. I 2018 deltager orkestret ved åbningskoncerten af festivalen den 25. april 2018 med Danmarks Radios koncertmester Johannes Søre Hansen som solist og dirigent. Også her når vi ud til en publikumsgruppe, som ikke er en del af orkestrets faste publikum.

Mål 1.2: Øget fokus på nye publikumsgrupper gennem nye koncertformer og nye samarbejder

- Deltagelsen i "Define Festival 2016" lagde grundstenen til koncertkonceptet udviklet og afviklet i samarbejde med komponist og universitetsprofessor Christophe Charles. Med Sønderjyllands Symfoniorkester som medproducent er der udviklet et koncept, hvor det kunstneriske udtryk i den klassiske musik i med- og modspil med nykomponeret elektronisk og rytmisk musik fungerer på det klassiske symfoniorkesters betingelser. Dette har skabt en fornyelse af både værkoplevelse og koncertform, hvorved orkestret også har formået at få kontakt til et nyt publikumssegment; fortrinsvis gymnasieelever og unge studerende fra SDU på Alsion i Sønderborg. Et publikumssegment som ikke på samme måde tidligere har mødt den symfoniske musik. Samarbejdet og konceptudviklingen med Define Festivalen fortsatte i løbet af 2017 og førte til en "repremiere"/genopførelse af de i 2016 skabte elektroniske værker i forbindelse med *Alsion Koncertsalens 10 års Jubilæumskoncert*, som blev fejret i oktober 2017. Samarbejdet er fortsat gennem 2017 og munder ud i "Define Festival 2018", hvor der opføres symfoniske

værker af Frank Zappa. og Signe Høirup Wille Jørgensen. Det sker i samarbejde med den danske musiker, sanger og komponist og ligger således kunstnerisk i forlængelse af intentionerne om en fornyelse af det kunstneriske udtryk, samt medinddragelse af nye og yngre publikumsgrupper.

- Gennem samarbejde med Nikolaj Bentzon i oktober 2017 blev der spillet to jazzkoncerter, hvorigennem orkestret kom ud til et nyt publikum. Koncerten indeholdt desuden også en uropførelse skrevet af Nikolaj Bentzon. Gennem dette samarbejde blev der også tilgodeset et ønske fra en anden af vores samarbejdspartnere; nemlig Sydslesvigske Forening, som gerne ville have et cross-over arrangement til Flensborg.

Mål 1.3: Fastholdelse og udbygning af det økonomiske grundlag, aktivitet og kunstneriske kvalitet

Sønderjyllands Symfoniorkester har som følge af de seneste års anstrengte økonomi været nødsaget til at reducere antallet af fastansatte musikere til 57 musikere, hvorfor der fortsat suppleres i lighed med tidligere år med assistenter efter behov og program til prøver og koncerter for ikke at gå på kompromis med vores aktiviteter og kunstneriske kvalitet.

En medvirkende årsag til at vi har kunnet fastholde og videreudvikle vores aktiviteter og kunstneriske niveau er støtte fra lokale virksomhedssponsorer og fonde. Orkestret har i 2017 haft særdeles gode erfaringer med samarbejde med lokale virksomheder og fonde, og der er derfor et fortsat fokus på mulighederne i at skabe flere gensidigt givende samarbejder med lokale virksomheder. For 2017 så sponsoraterne således ud:

- **Danfoss:** Der blev ved udgangen af 2015 indgået en ny sponsoraftale med Danfoss gældende for perioden 2016-2018, hvor det aftalte bidrag blev forøget med 50% i forhold til den hidtidige aftale.
- **Linak:** Der blev ved udgangen af 2016 indgået en ny sponsoraftale med Linak gældende for perioden 2017-2019, hvor det aftalte bidrag blev forøget med 50% i forhold til den hidtidige aftale.
- **Ecco/Toosbuys Fond:** Fortsætter deres bidrag for perioden 2016-2018.
- **Augustinus Fonden:** Det blev ved udgangen af 2016 besluttet, at bidraget i en ny 3-årig aftale gældende for perioden 2017-2019 skulle øges med 50% i forhold til den tidligere aftale.
- **BHJ Fonden:** Fortsatte deres bidrag for sæson 2016/2017 og har desuden i 2018 givet tilsagn om et beløb på 50.000 kroner til udviklingen af og gennemførelse af et tilbud for børnehaverørn.
- **Sydbank:** Fastholder deres bidrag til renovering af orkesterstole for perioden 2016-2018.
- **Larsen Strings:** Var fortsat sponsor for orkestrets strenge samt solist og dirigent i 2017.

For yderligere information omkring de økonomiske forhold henvises til den regnskabsmæssige del af årsberetningen. Årets aktiviteter er udførligt beskrevet i hhv. bilag 1 og 2, men angivelse af antal koncerter og antal publikummer i bilag 3. Der gives en vurdering af den kunstneriske kvalitet i afsnit 2.5.

2.4.2 Formidling til børn og unge

Vores børn- og ungeengagement omfatter mange forskellige områder, som samlet set er med til at skabe øget sammenhæng i musiklivet og derigennem bidrage til at løfte landsdelens musikliv. Gennem en række af tilbagevendende tværgående initiativer fungerer orkestret på en lang række områder som en uundværlig inspirationskilde og primus motor for det syd- og sønderjyske musik- og kulturliv. Under de følgende punkter er nogle af de aktiviteter, vi har på området, oplyst. For en mere udførlig beskrivelse henvises til bilag 2.

- I 2017 har vi påbegyndt udviklingen af et musikalsk tilbud til børnehavebørn. BHJ fonden gav i starten af 2018 tilsagn om et beløb på 50.000 kroner til opstartsfasen af udviklingen og gennemførelse af dette tilbud for børn i alderen 3-6 år, som starter ud med et pilotprojekt, som er programsat til juni 2019 og ønskes videreudviklet på basis af de heraf indhentede erfaringer.
- I forbindelse med vores skolekoncerter for 4. klasserne i vores spilleområde har vi et konstant udviklingssamarbejde kørende med forskellige aktører fra år til år. Koncertrækken ”Magiske Mozart” i samarbejde med sanger og projektmand Thomas Storm blev således udviklet i 2016 og programsat i 2017, og opføres i foråret 2018. I 2017 blev udviklingsarbejdet om en koncertrække om Carl Niensens liv og musik i samarbejde med skuespilleren Jens Andersen og dirigent René Bjerregaard sat i værk. Disse koncertrækker opføres i foråret 2019.
- Vi inviterer derudover også jævnligt børn fra børnehavealderen til og med gymnasierne med til vores åbne generalprøver. Disse generalprøver indledes med en kort introduktion ved musikchefen.
- Gymnasiekorene deltager i et årligt projekt sammen med orkestret, hvor en opførelse af værker for kor og orkester er på programmet. I 2017 foregik disse koncerter i uge 11 med opførelsen af Niels W. Gades Elverskud som led i fejringen af 200-året for hans fødsel. Den store udfordring i den forbindelse er at vælge et repertoire, som gymnasieleverne både finder interessant, og som er muligt for dem at realisere. Det foregår derfor i tæt samarbejde med repræsentanter for skolernes musiklærere. For Sønderjyllands Symfoniorkester er det et eksempel på en koncert, hvor orkestret udover at give de unge mennesker en uforglemmelig musikalsk oplevelse som del af en professionel koncertproduktion, også får adgang til et publikum i form af forældre og venner til korsangerne, som ellers er vanskeligt at få kontakt til. Samarbejdet med musiklærerne fungerer rigtig godt og vil i de kommende sæsoner blive udvidet til også at indeholde tiltag i forbindelse med undervisning på skolen.
- SSO deltager på fast basis i et forpligtende samarbejde med institutioner og skoler i Syd- og Sønderjylland herunder således også musikskolerne og MGK-kurset, hvor orkestret har et fast samarbejde. Orkestrets faste musikere fungerer som mentorer for musikeleverne og de musikstuderende, og forløbet afsluttes med en fælles koncert, hvor eleverne spiller med på deres respektive orkesterinstrumenter.

Mål 2.1: Skabelse af øget sammenhæng i musiklivet

Som det ses gennem ovenstående aktiviteter, skaber vi en øget sammenhæng i musiklivet ved at vi medvirker til at børn og unge har mulighed for at deltage i vores musikaktiviteter fra de er ganske små og op gennem deres ungdom. Der er således en rød tråd gennem vores aktiviteter, som derudover også skaber en geografisk

musikalsk sammenhæng i landsdelen, da vores aktiviteter ikke kun henvender sig til et lokalt område.

Mål 2.2: Løftelse af landsdelens musikliv gennem konkrete udviklingsinitiativer

Ovenstående aktivitetsliste viser også, at Sønderjyllands Symfoniorkester bidrager til at løfte landsdelens musikliv. Vi er med til at knytte musikalske venskaber med børnene og samtidig give dem indblik i den klassiske musiks verden. Dette bidrager i høj grad til at løfte musiklivet på flere planer. Ikke kun bliver de introduceret for vores klassiske musik, men de lærer også, at musikken er en del af vores kultur, og at musik har mange former. Måske de ikke ender med at blive publikummer til klassiske koncerter, men de lærer at forstå musikkens virkemidler, og de lærer at sætte pris på og efterspørge musik uanset genre.

2.4.3 Udvikling af musiklivet

Udviklingen af musiklivet har stor betydning for udbredelsen til både klassisk musik men også til musik generelt. Sønderjyllands Symfoniorkester sætter en stor ære i at opretholde og fortsat bidrage til udviklingen af musiklivet i hele vores spilleområde. Det gælder lige fra formidlingen af musikalske oplevelser til videregivelse af vores musikalske kompetencer til næste generation af både musikelskere og musikudøvere.

Mål 3.1: Mere synlige og tilgængelige koncertaktiviteter med Sønderjyllands Symfoniorkester

At vi skal opleves som mere synlige og tilgængelige for publikum indebærer, at vi er synlige, der hvor de er. Vores faste publikum ved, hvor de skal finde os, og at vi kommer ud i landet. Men vi vil gerne være endnu mere synlige og tilgængelige også for andre publikumsgrupper og derigennem vække interesse for den klassiske musik på nye måder. Derfor har vi indledt samarbejde med bl.a. Tinglev Forum, hvor vi kommer ud i landet på en ny måde. Vi holder i høj grad fast i vores familiekoncert-koncepter, hvor vi via valg af repertoire gør os selv tilgængelige for både børn og deres familier men også nye klassiske koncertgængere. Derudover afholder vi en række koncerter, hvor der er fri entré. Det gælder eksempelvis koncerter med musikskoleelever og MGK-studerende, ligesom der også er fri entré til vores dirigentseminar og master classes. At der er fri entré betyder, at der ofte kommer et andet publikum, end det vi ser til vores koncerter. Derved gør vi også vores musik mere tilgængeligt.

Mål 3.2: Kontinuerlig udvikling af formidlingsaktiviteter og koncertformater for børn og unge

Børne- og ungdomsarbejdet er en central del af orkestrets virke. Sønderjyllands Symfoniorkester betragter det som særdeles betydningsfuldt at etablere en god kontakt så tidligt som muligt. Derfor er det en årligt tilbagevendende tradition at afholde både familiekoncerter og børnejulekoncerter. Det er koncerter i børnehøjde, hvor programmet er tilrettelagt for børn.

En anden stærk tradition er afholdelsen af skolekoncerter for 4. klasserne i Syd- og Sønderjylland samt Sydslesvig. Forløbet består af en lang række ensemblekoncerter og en symfoniorkesterkoncert. Ved ensemblekoncerterne deles orkestret op i mindre grupper, som præsenterer eleverne for symfoniorkestrets instrumenter og den klassiske musik. I forlængelse af skolekoncerterne afholdes vores årlige familiekoncert, hvorved børnene har mulighed for at dele deres musikoplevelser med musikerne med deres forældre.

Derudover inviterer vi også eksempelvis flygtningebørn og deres familier samt udsatte unge med til vores familie- og børnejulekoncerter, hvilket er med til at formidle musikken ud til grupper, som ellers aldrig ville få en sådan musikalsk oplevelse.

2.4.4 Aktiviteter som rækker videre end kerneaktiviteterne

Der har været adskillige aktiviteter i løbet af 2017, som rækker lidt længere end vores kerneaktiviteter på scenen og som i høj grad understøtter vores resultatmål. Af dem vil vi gerne fremhæve følgende aktiviteter:

- Der har i orkestret i 2017 været et øget fokus på at interagere med både vores publikum, solister, dirigenter samt potentielle publikummer på de sociale medier, hvor bl.a. Facebook har vist sig som et effektivt forum at nå ud til førnævnte. At interagere på Facebook gør det nemt ikke kun at viderefremme vores koncerter men også at følge op på publikums koncertoplevelser og derudover også i et vist omfang udbrede kendskabet til klassisk musik og vores musikalske tilstedeværelse i landsdelen. Varetagelsen af Facebook-siden er et samarbejde mellem enkelte musikere samt administrationen og er således også en måde for musikerne at interagere med publikum.
- Ved lanceringen af sæson 2017/2018 tog hele orkestret samt administrationen ned i Borgen, som er et indkøbscenter i Sønderborg for at gøre hele Sønderborg opmærksomme på lanceringen. Det var en utrolig positiv oplevelse for både folk i Borgen men også for orkestrets medlemmer, som snakkede med både børn og voksne og fik spillet masser af musik til stor overraskelse for kunderne i Borgen, som ikke forventede at blive præsenteret for et helt spillende symfoniorkester i kjole og hvidt.
- Orkestret har etableret et samarbejde med lokale biblioteker, hvor musikchefen Nikolaj Andersen og nogle af musikerne har været med til arrangementer på biblioteket. Der er bl.a. i 2017 gennemført to arrangementer på Sønderborg Bibliotek og et på Tønder bibliotek under overskriften ”Mød en Musiker”, hvor Nikolaj og musikerne fortalte om symfoniorkestret, om det at være professionel musiker og spillede lidt musik. Publikum og andre interesserede fik derved mulighed for at komme helt tæt på musikerne og høre om baggrunden for deres valg i livet som orkestermusiker. Dette er i høj grad med til at styrke forholdet mellem musikerne og publikum, som føler sig tættere forbundne med orkestret, og som generelt er meget glade for at orkestrets egne musikere optræder som solister.
- En time inden nogle af vores koncerter – mellem 7 og 10 koncerter årligt - afholder orkestrets venneforening ved orkestrets medlemmer åbne koncertintroduktioner, hvor de fortæller om aftenens koncert. Dette er en stor succes og vi har i den forbindelse også haft held med at få vores gæstende komponister, solister og dirigenter til at forestå introduktionerne. Således forestod Anders Koppel koncertintroduktionen til koncerten *Anders Koppel 70 år i september*, og Nikolaj Bentzon holdt koncertintroduktion for efterskoleelever/gymnasieelever i forbindelse med generalprøven til koncerten *Luxury Jazz* i oktober.
- Orkestret er i stigende omfang begyndt at invitere forskellige erhvervsgrupper og seniorklubber til foredrag på Alsion omkring orkestret og musikken. Disse forestås ligeledes af musikchefen. Således har der i 2017 været besøg af eksempelvis Rotary, Zonta, lokale erhvervsgrupper og seniorer. Disse besøg har vist sig at være en succes og efterfølgende ser vi også adskillige af deltagerne til koncerterne.

2.5 Kunstnerisk vurdering af 2017

Fra en kunstnerisk betragtning har 2017 været et succesfuldt år. Som ensemble er orkestret inde i en meget positiv udvikling. Orkestret formår at vedligeholde og udvide kernekompetencen, som er det symfoniske standardrepertoire på et klart forbedret niveau. Ligeledes har orkestret formået at skabe og videreudvikle et stærk netværk af samarbejdspartnere, som på det kunstneriske plan bidrager med væsentlige værdifulde kunstneriske ideer og sikrer kontakt med publikum og lokale kunstneriske aktører.

Et eksempel herpå er samarbejdet med koncertsalsfonden for Alsion i forbindelse med Alsions 10-års jubilæum i oktober 2017. Samarbejdet bestod i udviklingen af et koncertprogram, som viste de kunstneriske muligheder koncertsalen i Alsion giver. Samtidigt kom koncertprogrammet også til at illustrere den musikalske mangfoldighed, som Sønderjyllands Symfoniorkester spænder over og kan tilbyde. Koncerten bestod af klassisk symfonisk musik i form af Ouverturen til Figaros bryllup, Alssangen med Sønderjysk pigechor, popmusik i samarbejde med Tim Christensen og ny elektronisk musik i form af genopførelse af Christophe Charles' bearbejdning af Mahlers 5. symfoni.

Det klassiske symfoniske repertoire blev i 2017 varetaget af flere internationalt anerkendte dirigenter som f.eks. orkestrets chefdirigent frem til maj 2017 Shao-Chia Lü, Kees Bakels i Dvoraks 9. symfoni og Johannes Wildner i Beethovens 7. symfoni. Som chefdirigent har Shao-Chia Lü en væsentlig andel i orkestrets kunstneriske succes, idet han gennem sin programplanlægning har vedligeholdt det symfoniske kernerepertoire som f.eks. Schumanns 4. symfoni og Sjostakovitj' 8. symfoni. Samtidig har han med kunstnerisk succes og til publikums begejstring bidraget med klassisk symfonisk stof som sjældent eller aldrig er blevet spillet, som eksempel kan nævnes Bruckners 3. symfoni. Et særligt fokus i Lüs arbejde har været orkestrets strygerklang. Til det formål blev der i 2017 lagt vægt på, at koncertprogrammerne indeholdt musik, hvor det blev muligt at forædle strygerklangen i orkestret på bedste vis som f.eks. i Mozarts KV 136 og Strauss' Metamorfoser.

Både i forhold til vedligeholdelsen af orkestrets kunstneriske udvikling og publikumsinteressen har det også været en stor succes at programsætte egne musikere som solister. Dette er især et element, vores trofaste publikummer sætter stor pris på. I 2017 havde vi Simona Sindrestean, Nicolai Apostol, Carmen Rosu-Nicolescu, Nikolai Skliarevski og Andrius Gudaitis på programmet som solister. Derudover har orkestret også spillet med internationalt anerkendte solister som Josef Spacek på violin og Christoph Pregardien som baryton. Der har også været centrale skikkelser fra dansk musikliv som Christina Åstrand på violin, Johannes Sjøe Hansen ligeledes violin og Marianna Shirinyan på klaver.

Som orkester ser Sønderjyllands Symfoniorkester det som en forpligtelse at være en central del af den musikalske fødekæde i Danmark. Det har givet anledning til at udvikle en god relation til mange danske dirigenter, som i 2017 har bidraget positivt til orkestrets kunstneriske udvikling. Således har Søren K. Hansen, Peter Ettrup Larsen, Casper Schreiber, Jesper Nordin og René Bjerregård arbejdet med orkestret.

2.5.1 Videreførelse af det kunstneriske niveau til næste generation

I forbindelse med udviklingen af nye dirigenttalenter til næste generation bidrager orkesteret også hvert år med at arbejde med dirigentklassen på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, hvilket foregik i december 2017, og at være husorkester for Nordic Masterclass for dirigenter, hvilket foregik i januar 2017. De unge talenter fik under disse workshops kvalificeret vejledning fra hhv. dirigenten Jorma Panula og dirigenten Giordano Bellincampi, hvilket er med til at udvikle deres dirigenttalent med Sønderjyllands Symfoniorkester som deres instrument.

Lokale talenter var i fokus ved den årligt tilbagevendende koncert sammen med MGK-syd i uge 10. Her sammensætter MGK i samarbejde med Sønderjyllands Symfoniorkester et program, således at alle MGK-elever får lejlighed til at spille sammen med orkestret; enten som en del af orkestret eller som solister.

Derudover afholdtes der i marts 2017 et orkesterprojekt med landsdelens musikskoler. Det er en produktion, hvor det eneste krav, der stilles til eleverne, er, at de har lyst til at deltage. Formålet med projektet er at give alle musikskoleelever, der ønsker det, mulighed for at opleve at være en del af et professionelt symfoniorkester. Projektet afsluttes med en åben prøve for familie og venner.

2.5.2 Udvidelse af kunstneriske samarbejder

I 2017 genoptog orkestret efter en pause på fem år samarbejdet med egnens teaterforeninger. Også her giver samarbejdet adgang til et nyt publikum, idet fokus er lagt på musicalgenren.

Internationale solisters besøg hos orkestret er også resultatet af stærke samarbejdsrelationer. Således er orkestret nu med som partnerskabsorkester til Joseph Joachim violinkonkurrencen i Hannover. I forbindelse med festligholdelsen af 150-året for etableringen af de dansk-japanske relationer markerede orkestret dette ved at spille dansk musik med en japansk dirigent og en japansk violinsolist, som i øvrigt var prisvinder ved den sidst afholdte Joseph Joachim-konkurrence.

Ligeledes er der en stærk international dimension i samarbejdet med den tyske dirigent Prof. Matthias Janz og Flensburger Bach-Chor. Det er et samarbejde, som giver mulighed for at fremføre de store korsymfoniske værker med internationale solister. Udover at være utrolig populær i vores spilleområde, har dette også medført interesse i Tyskland, hvor vi i 2017 blev inviteret til at spille ved Tysklands største klassiske musikfestival Schleswig-Holstein Musik Festival 2018. Dette har en positiv indflydelse på den kunstneriske udvikling i orkestret.

2017 lagde også startskuddet til et samarbejde med Den Ny Opera i Esbjerg omkring opførelsen af Wagners store opera-cyklus Nibelungens Ring. Samarbejdet havde premiere i august 2017 med opførelsen af Valkyrien. Samarbejdet fortsætter med opsætningen af Rhinguldet i august 2019 og kommer til at løbe hvert andet år dvs. i 2021 og 2023 frem til kulminationen i 2024. Målsætningen med en samlet opførelse af alle 4 operaer i cyklussen er, at Den Ny Opera i Esbjerg og Sønderjyllands Symfoniorkester skaber en platform hvor publikum får mulighed for at opleve en operaopsætning i en fuld scenisk, opførelse i et format der ellers ikke ses i denne del af landet. Et sådant samarbejde bidrager i høj grad til udviklingen af det kunstneriske niveau i orkestret.

2.5.3 Væsentlige eksempler på det kunstneriske repertoire

Det har siden orkestrets grundlæggelse været en vigtig opgave at varetage dansk musik. Carl Niensens symfonier er derfor en central del af orkestrets kernerepertoire. I 2017 spillede orkestret således 1. og 6. symfoni.

Ny dansk partiturmusik er ligeledes en naturlig del af vores programmer. Således spillede orkestret Poul Ruders' violinkoncert nr. 1. Ligeledes uropførtes Anders Koppels saxofonkoncert i en revideret udgave ved en festkoncert, der markerede Anders Koppels 70 års fødselsdag. Ved dette års Rued Langgaard Festival uropførtes en version for strygeorkester af Langgaards "I Holmens Kirkes Kapel - Suk ved Gades Grav".

Til koncerten Luxury Jazz havde vi en uropførelse af Nikolaj Bentzons orkesterstykke "Vista Iberia" skrevet til Sønderjyllands Symfoniorkester under ledelse af Nikolaj Bentzon selv.

I forbindelse med fremførelsen af barokmusik og tidlig klassik musik er der fortløbende arbejdet på udviklingen af ensembles musikalske identitet. De sidste 40 års udvikling indenfor musikforskningen, originalinstrumenter og ensembler for tidlig musik stiller nye krav til et moderne symfoniorkester. Det er ikke længere tilstrækkeligt at forholde sig til ensembles egen tradition. Det er en kunstnerisk nødvendighed at forholde sig de nybrud, som udviklingen har medført. Sønderjyllands Symfoniorkester har tidligere samarbejdet med stærke personligheder fra det internationale barokmiljø, f.eks. Lars-Ulrik Mortensen og Reinhard Goebel, som har været med til at definere en spillestil for tidlig musik spillet på moderne instrumenter. Til at opretholde og udvikle spillestilen udvælger Sønderjyllands Symfoniorkester med programudvalget i spidsen omhyggeligt dirigenter med særlig interesse herfor. I 2017 blev der således afviklet to barokproduktioner med Morten Schuldt-Jensen.

2.6 Forventninger til driften i 2018

Der er allerede fastlagt kunstnerisk program for 2018, hvor vi i de kommende år viderefører den kunstneriske linje, som har vist sig at fungere yderst hensigtsmæssigt for orkestret. Der skal fortsat være stort fokus på at skabe musikalsk nysgerrighed, kulturelt fællesskab og kunstnerisk glæde, ligesom det er vigtigt at formidle vores musikalitet til så bredt et publikum som muligt. Dette harmonerer også med de økonomiske perspektiver. Frem til 2021 forventer orkestret at køre med nul-budgetter og at kunne fremføre beløb efter godkendelse af bestyrelsen til særligt omkostningstunge initiativer og produktioner, hvorved de mere langsigtede målsætninger ikke blot fastholdes men også udvikles både kunstnerisk og musikalsk med udgangspunkt i de fastlagte strategiske målsætninger. Baseret herpå er det således muligt at opretholde den kunstneriske linje med de givne økonomiske forudsætninger.

Derudover kan det tilføjes, at foruden det fortsatte fokus på sponsorsamarbejder med lokale virksomheder som beskrevet i afsnit 2.4.1 har orkestret også fokus på at øge samarbejdet med kommunerne i spilleområdet. Orkestret modtager i dag driftstilskud fra Sønderborg, Kolding og Tønder kommuner samt gratis spilledage i Musik- og Teaterhuset fra Aabenraa Kommune og gratis spilledage i Harmonien fra Haderslev Kommune. Der arbejdes fortsat på at udvikle samarbejder med kommunerne, som alle drager fordel af orkestrets aktiviteter, herunder afholdelse af skolekoncerter. Orkestret fortsætter derfor den i 2016 påbegyndte dialog med de sønderjyske kommuner om større lokal medfinansiering, hvilket vil være med til at opretholde det kunstneriske niveau og aktiviteter.

3. REGNSKAB

3.1 Økonomi og regnskab 2017

3.1.1 Hovedtal

Hovedtal					
	R2014	R2015	R2016	R2017	B2017
Indtægter	47.586	45.139	46.190	45.686	44.768
Løn	38.057	36.241	33.567	34.165	35.760
Produktions- og kunstnerudgifter	8.873	7.845	5.410	5.605	6.490
Øvrige omkostninger	3.636	2.522	2.397	5.850	5.850
Årets resultat	-2.980	-1.468	4.817	65	42
Aktiver	4.553	9.189	14.808	16.540	-
Egenkapital	-122	-1.927	2.889	2.954	-

Figur 1: Hovedtal årene 2014 – 2017, angivet i t-kr.

3.1.2 Regnskab

Årsregnskabet udviser et resultat på kr. 65 t-kr. Årets budget er estimeret med et resultat på kr. 42 t-kr.

Sønderjyllands Symfoniorkester har arbejdet målrettet med at opfylde resultatmål i Rammeaftalen for Sønderjyllands Symfoniorkester 2017, godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen 26. oktober 2017, samt overholde det godkendte budget godkendt af orkestrets bestyrelse på ordinært bestyrelsesmøde 28. september 2016, og efterfølgende godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen 31. oktober 2017.

Det økonomiske delmål i rammeaftalen:

Mål 1.3

Sønderjyllands Symfoniorkester fastholder og udbygger orkestrets økonomiske grundlag, aktivitet og kunstneriske kvalitet.

Med hensyn til orkestrets økonomiske grundlag henvises til figur 1, Hovedtal, hvor orkestret gennem de sidste 3 år har oparbejdet en positiv egenkapital, som underbygger orkestrets økonomiske grundlag. Samtidig arbejdes der med at finde nye sponsorer, udbygge relationer til alle kommuner i spilleområdet og herved opnå yderligere økonomisk støtte, samt styrke indsatsen til publikum og billetsalg.

I forbindelse med Slots- og Kulturstyrelsens godkendelse af tilskud og bevillingsgrundlag er anført:

Generelle disponeringsregler

Sønderjyllands Symfoniorkester skal i forbindelse med anvendelsen af driftstilskuddet generelt tage skyldige økonomiske hensyn. Det betyder blandt andet, at driftstilskuddet skal anvendes sparsommeligt og forvaltes med henblik på at sikre høj produktivitet og effektivitet.

Figur 2: Samlede omkostninger i årene 2014-2017, angivet i t-kr.
Der er ikke medtaget hensættelser

Orkestrets ledelse har i løbet af de sidste 3 år udvist høj grad af sparsommelighed, hvilket fremgår af orkestrets resultater og ovenstående figur 2, som giver en samlet indikering af orkestrets samlede omkostninger i årene 2013 – 2017. De største besparelser er opnået på følgende områder:

	2014	2015	2016	2017
Løn administration	4.679	3.270	2.316	2.458
Markedsføring	1.373	644	595	435
Administrationsomkostninger	692	460	476	340
Forsikringer	296	285	211	229

Figur 3: Omkostninger 2014 – 2017, angivet i t-kr.

Den højere produktivitet er netop opnået ved mere rationel arbejdsdeling, mekanisering (f.eks. indkøb af kopimaskiner og hullemaskine til nodebearbejdning) samt ved at udbyde en række opgaver i udbud, f.eks. kørsel med instrumenter, kørsel med musikere samt forsikringer.

Effektivitet kan opdeles i indre effektivitet, som består i at gøre tingene rigtigt og den ydre effektivitet, som består i at gøre de rigtige ting.

At gøre de rigtige ting kan f.eks. være at udføre arbejdet på en mere intelligent og ressourceeffektiv måde; f.eks. at samle opgaver hos en enkelt medarbejder, som har en mere naturlig sammenhæng frem for at hænge fast i titler/faggrupper.

At gøre tingene rigtigt handler om at gøre tingene på den rigtige måde. Orkestrets administration er stadig en organisation under opbygning, hvor der også over årene sker et generationsskifte, men hvor der også kontinuerligt arbejdes på at skabe en solid platform for både indre og ydre planlægning, og netop gøre tingene på den rigtige måde.

3.2 Resultatopgørelse

			<i>Ej revideret</i>	
	Note	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
INDTÆGTER				
Statslige tilskud		39.300.000	39.300.000	39.600.000
Kommunale tilskud	1	2.638.000	2.615.000	2.598.996
Fonde	2a	1.100.000	799.998	1.000.000
Sponsorer	2b	513.103	425.002	927.356
Egenindtægter	3	2.135.282	1.628.068	2.064.300
INDTÆGTER I ALT		45.686.385	44.768.068	46.190.652
UDGIFTER				
Løn	4	34.165.160	35.760.165	33.566.593
Produktions- og kunstnerudgifter	5	5.605.800	6.489.540	5.410.137
Markedsføring	6	434.814	649.850	594.577
Lokaleudgifter	7	1.120.024	822.000	820.287
Øvrige udgifter	8	3.750.422	980.600	884.518
Afskrivninger	9 - 13	530.236	0	0
Finansielle poster	14	15.352	24.002	97.606
UDGIFTER I ALT		45.621.808	44.726.157	41.373.718
RESULTAT		64.577	41.911	4.816.934
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING				
Årets resultat i henhold til resultatopgørelsen		64.577		4.816.934
Hensættelser, jf. bestyrelsesbeslutning		-		(2.800.000)
Resultat overføres til egenkapitalen		64.577		2.016.934

3.3 Balance

	Note	2017	2016
AKTIVER			
Peugeot Boxer 2016	9	155.320	207.094
Kopimaskine, Xerox 7835 i V_T	10	13.500	27.000
Podier Sunstill SEP 7137	11	106.857	
Kopimaskine, Kyocera TAsalfa 4052ci	12	38.285	
Instrumenter	13	<u>5.766.015</u>	<u>6.176.215</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>6.079.977</u>	<u>6.410.309</u>
Moms og afgifter		25.804	33.586
Tilgodehavender og forudbetalinger		87.499	36.490
Likvide beholdninger	15	<u>10.346.603</u>	<u>8.327.101</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>10.459.906</u>	<u>8.397.177</u>
AKTIVER I ALT		<u>16.539.883</u>	<u>14.807.486</u>
PASSIVER			
Egenkapital			
Instrumenter	16	-	6.176.215
Hensættelser 2016	17	-	2.800.000
Resultatkonto	18	2.889.394	-8.103.759
Årets resultat		<u>64.577</u>	<u>2.016.935</u>
Egenkapital pr. 31. december		<u>2.953.971</u>	<u>2.889.394</u>
Hensættelse til projekter	19	<u>3.006.257</u>	-
Hensatte forpligtelser i alt		<u>3.006.257</u>	-
Lån Sønderborg Kommune		<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Langfristede gældsforpligtelser i alt		<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Feriepengeforpligtelse	20	3.917.661	4.234.380
Skyldige feriepenge		71.273	47.596
Skyldig ATP		55.812	56.137
Periodeafgrænsningsposter	21	147.913	147.914
Mellemregningskonto	22	305.469	483.447
Forudbetalte sponsorer	23	687.500	662.500
Kreditorer		<u>394.028</u>	<u>1.286.121</u>
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		<u>5.579.656</u>	<u>6.918.095</u>
PASSIVER I ALT		<u>16.539.883</u>	<u>14.807.486</u>
Eventualforpligtelser	24		

3.4 Noter

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
1 Kommunale tilskud			
Kolding Kommune	310.000	315.000	311.000
Sønderborg Kommune	1.778.000	1.750.000	1.737.996
Sydslesvig	500.000	500.000	500.000
Tønder Kommune	50.000	50.000	50.000
Kommunale tilskud i alt	2.638.000	2.615.000	2.598.996
2a Fonde			
Danfoss	750.002	625.002	675.000
Sydbank	75.000	-	-
BHJ Fonden	49.998	49.998	125.000
Augustinus Fonden	125.000	124.998	100.000
ECCO/Toosbuys Fond	100.000	-	100.000
Fonde i alt	1.100.000	799.998	1.000.000
2b Sponsorere			
Linak	325.000	325.002	275.000
Bryggeriet Fuglsang	60.000	-	60.000
Larsen Strings	29.328	-	-
Privat støtte	3.000	-	-
Øvrige sponsortilskud	-	75.000	23.000
Tak Koncert 2015	65.275	-	319.356
Venneforeningen	30.500	25.000	-
Kulturel & regional udvikling	-	-	250.000
Sponsorere i alt	513.103	425.002	927.356
3 Egenindtægter			
Honorarer, radio og tv	15.000	60.000	22.500
Billetindtægter	1.747.502	1.557.068	1.832.900
Øvrige indtægter	372.780	11.000	178.151
Lejeindtægter, Alsion	-	-	30.749
Egenindtægter i alt	2.135.282	1.628.068	2.064.300

Noter (fortsat)

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
4 Løn			
Musikchef	830.543	832.069	815.622
Administration	2.457.675	2.542.400	2.315.639
Fastansatte musikere	28.101.739	28.797.131	27.619.665
Assistenter, kontrakt	1.342.340	1.375.000	1.182.407
Vederlag bestyrelsesformand	-	38.000	-
Vederlag til den øvrige bestyrelse	26.250	50.000	30.000
Sociale omkostninger	439.010	552.000	464.787
Øvrige medarbejdere	358.025	288.465	275.137
Dagpengerefusioner, medarb pension mv.	(732.568)	-	(650.336)
Assistenter, sygdom orlov mv	1.559.260	1.183.100	1.150.327
Øvrige personaleudgifter	99.605	102.000	96.911
Regulering vedr. feriepengeforpligtelse	(316.719)	-	266.434
Løn i alt	34.165.160	35.760.165	33.566.593
5 Produktions- og kunstnerudgifter			
Rettigheder og noder	618.621	760.000	446.827
Udgifter billetsalg	90.011	102.000	104.735
Diæter & rejse	334.945	417.100	259.419
Kunstnerhonorar	2.138.160	2.328.640	2.098.484
Korudgifter	90.796	150.000	111.269
Koncertudgifter	31.194	33.000	24.154
Rejse & lokal transport	475.703	745.000	534.847
Leje af lokale, instrumenter og teknik	1.508.494	1.523.000	1.506.992
Øvrige produktionsudgifter	1.265	5.500	-
Instrumentudgifter	279.005	356.000	251.075
Autodrift	37.606	63.800	69.865
Diverse IFP	-	5.500	2.470
Produktions-og kunstnerudgifter i alt	5.605.800	6.489.540	5.410.137

Noter (fortsat)

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
6 Markedsføring			
Løbende PR & markedsføringsomk.	8.350	-	-
Annoncering	180.966	210.000	198.852
Ny hjemmeside	-	-	113.900
Tryk & distribution	228.108	439.850	260.001
Andre omkostninger	17.390	-	21.824
Markedsføring i alt	434.814	649.850	594.577
7 Lokaleudgifter			
Leje af hjemsted	776.012	800.000	763.208
Inventar og vedligeholdelse	344.012	22.000	57.079
Lokaleudgifter i alt	1.120.024	822.000	820.287
8 Øvrige udgifter			
Alm. administrationsomkostninger	192.753	483.000	328.479
LOF-bidrag, inklusiv bidrag til KL	147.333		147.333
Mødeudgifter & repræsentation	27.619	30.500	18.618
Forsikring	229.069	254.000	210.598
Konsulent & vikarbistand	52.476	74.000	49.580
Rejse & befordring	9.962	34.100	24.099
Tab debitorer	18.032	0	-
Hensættelser	3.006.257	0	-
Øvrige udgifter i alt	3.750.422	980.600	884.518

Noter (fortsat)

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
9 Peugeot Boxer 2016			
Saldo pr. 1.1.	207.094		-
Køb af Peugeot	-		276.125
Afskrivninger	51.774		69.031
Saldo 31.12	155.320		207.094
10 Kopimaskine, Xerox 7835 i V_T			
Saldo pr. 1.1.	27.000		-
Køb af kopimaskine	-		40.500
Afskrivninger	13.500		13.500
Saldo 31.12	13.500		27.000
11 Podier Sunstill SEP 7137			
Saldo pr. 1.1.	-		-
Køb af podier	178.654		-
Ejerandel Nordsch.Musikver.	36.178		-
Afskrivninger	35.619		-
Saldo 31.12	106.857		-
12 Kopimaskine, Kyocera TASalfa 4052ci			
Saldo pr. 1.1.	-		-
Køb af kopimaskine	57.428		-
Afskrivninger	19.143		-
Saldo 31.12	38.285		-
13 Instrumenter			
Saldo pr. 1.1.	6.176.215		6.176.215
Op-/nedskrivning til forsikringssum	(410.200)		-
Saldo pr. 31.12	5.766.015		6.176.215

Noter (fortsat)

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
14 Finansielle poster			
Negativ indlånsrente, Sydbank	3.256		
Gebyrer, Sydbank	13.496		
Renter, kreditorer	30		
Indtægt, renter Feriekonto	(1.430)		
Saldo pr. 31.12	15.352		
15 Likvide beholdninger			
Sydbank 101610-5 VisaDankort	19.215		11.260
Sydbank 105084-9	5.262.634		2.035.491
Premium kt. Sydbank	4.998.973		6.000.000
Master Class	-		239.681
Kunstforening	-		9.672
ProMusica	46.648		-
Kassebeholdning	19.133		30.997
Saldo pr. 31.12	10.346.603		8.327.101
16 Ændring i opsætning vedr. passiver egenkapitalen			
Passiver, egenkapital			
Instrumenter			
Saldo pr. 1.1.			6.176.215
Overført til resultatkonto	6.176.215		
Saldo pr. 31.12	-		
17 Hensættelser 2016			
Saldo pr. 1.1.			2.800.000
Overført til resultatkonto	2.800.000		
Saldo pr. 31.12	-		

Noter (fortsat)

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
18	Resultatkonto		
	Reguleringskonto		
			8.103.759
	Saldo pr. 1.1.		
	Overført til resultatkonto	8.103.759	
	Saldo pr. 31.12.	-	
	Resultatkonto		
	Saldo pr. 1.1.	-	
	Reguleringskonto	(8.103.759)	
	Overført resultat	2.016.934	
	Instrumenter, passiv	6.176.219	
	Hensættelser 2016	2.800.000	
	Saldo pr. 31.12.	2.889.394	
19	Hensatte forpligtigelser		
	Hensættelser jf. bestyrelsesbeslutning af 25. nov. 16 samt bestyrelsesbeslutning af 15. dec. 2017		
	Saldo pr. 1.1.		-
	Events/Genforening 2020	750.000	
	Musical 2018/Chess	750.000	
	heraf anvendt	(75.143)	
	Udvikling af pædagogisk materiale	300.000	
	Materiel & inventar	1.000.000	
	Pæd. matr. omkring Genforeningen 2020	281.400	
	Hensættelser pr. 31.12	3.006.257	
20	Feriepengeforpligtigelse		
	Saldo pr. 1.1.		4.234.380
	Årets regulering	316.719	
	Saldo pr. 31.12.	3.917.661	
21	Periodeafgrænsningsposter		
	Saldo pr. 1.1.		147.914
	Instrument, vedligeholdelse	147.913	
	Saldo pr. 31.12.	147.913	

Noter (fortsat)

	Regnskab 2017	Budget 2017	Regnskab 2016
22	Mellemregningskonto		
			483.447
			Saldo pr. 1.1.
	46.648		
			ProMusica
	90.000		
			Medlemsforeningen
	168.821		
			Takkekoncert, restbeløb
	305.469		
			Saldo pr. 31.12.
23	Forudbetalte sponsorater		
			662.500
			Saldo pr. 1.1.
	375.000		
			Danfoss
	187.500		
			Linak
	75.000		
			Augustinus Fonden
	50.000		
			BHJ fonden
	687.500		
			Saldo pr. 31.12.

24 Eventualforpligtelser
Leasing

Der er indgået leasingaftale med CopyCare på
1 kopimaskine

De samlede fremtidige betalinger vil andrage kr.:

17.160

Der er indgået leasing aftale med Stagehands Aps
vedr. mobilscenen.
Aftalen er uden økonomiske forpligtelser for orkestret.

Der er indgået aftale med Medlemsforeningen om køb af
violin, opr. Kr. 225.000, restsummen er på kr. 90.000, der
afdrages over 2 år.

Der er indgået leasingaftale med Pitney Bowes Finans vedr.
Leasing af portomaskine, leasingaftaler udløber ultimo 2018.
Årlig afgift kr.4.800

3.5 Bemærkninger til årsregnskabet

Note 1) Kommunale tilskud

Kolding Kommune

Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Sønderjyllands Symfoniorkester og Kolding Kommune, gældende for perioden 1. januar 2018 – 31. december 2019. Aftalen er en fortsættelse af tidligere års samarbejde, som sikrer et økonomisk grundlag for et fortsat samarbejde med Kolding Kommune.

Sønderborg Kommune

Som udgangspunkt giver Sønderborg Kommune et tilskud, der oprindeligt svarer til omkostningerne ved huslejen i Alsion. Der er et tæt og konstruktivt samarbejde mellem orkestret og Sønderborg Kommune, som yderligere vil styrkes i de kommende år.

Sydslesvig

Sydslesvigsk Forening (SSF) yder et årligt tilskud på kr. 500.000. Der arbejdes målrettet på et konstruktivt samarbejde, som bygger på gensidig dialog og respekt. Samarbejdet skal over de kommende år udbygges og understøttes af løbende evalueringer.

Tønder Kommune

Yder er tilskud, der svarer til omkostningerne ved leje af spillesteder i Tønder Kommune.

Aabenraa og Haderslev Kommuner

Både Aabenraa og Haderslev Kommuner yder indirekte tilskud, der dækker leje af hhv. Musik- og Teaterhuset i Aabenraa og Harmonien i Haderslev. Der har mellem bestyrelsen og de to kommuner været afholdt møder vedr. økonomisk støtte til orkestret uden at dette har medført yderligere støtte. Fremadrettet vil orkestret arbejde på en større synlighed i de to kommuner og mere dialog ud fra overskriften ”Hvad kan vi gøre for jer, og hvad kan I bruge os til”.

Note 2a & 2b) Fonde & sponsorer

Generelt er samarbejdet med vores fonde og sponsorer, i det følgende kaldet sponsorer, af stor betydning for orkestret, og vi er meget taknemmelige for hver en krone, vi modtager i tilskud. Vi arbejder på at tiltrække nye sponsorer. Vi tilbyder bl.a. vore sponsorer fordelagtige billetpriser, at være sponsor på konkrete koncerter og derigennem være med i vores annoncering samt i enkelte tilfælde ensemblekoncerter på de enkelte virksomheder.

Fonde

Der er budgetteret med de kendte aftaler. Aftalen med Sydbanks Fonde var ikke kendt på budgetlægningstidspunktet. Danfoss gav et forhøjet tilskud på kr. 750.000.

Sponsorer

Bryggeriet Fuglsang har igen været enesponsor for årets sæsonprogram.

Larsen Strings, som er en lokal virksomhed med et internationalt renommé, har igennem en årrække været hovedsponsor af strenge til orkestrets musikere. Vi har valgt at synliggøre dette sponsorat ved at bogføre årets køb af strenge som en udgift under instrumentudgifter og tilsvarende bogføre den samlede sum for køb

af strenge som et sponsorat og dermed en indtægt.

En del af midlerne fra Tak Koncerten i 2015 blev hensat til køb af ny varevogn og efterfølgende til de årlige afskrivninger, så de ikke ville belaste de kommende års resultater. Årets afskrivning på kr. 65.275 er bogført hhv. som afskrivning på varevognen og som sponsorat.

Note 3) Egenindtægter

Egenindtægterne i 2017 udgør kr. 2.135.282, som er kr. 507.214 mere end budgettet, heraf udgør billetsalget kr. 190.434 mere end budgettet, hvilket svarer til 12,2%.

Øvrige indtægter udgør bl.a. ikke-budgetterede indtægter fra Tinglev Forum, Kulturkufferten og Jubilæumskoncerten i Alsion.

	2014	2015	2016	2017
Billetsalg:				
Budget	2.020	1.480	1.525	1.557
Regnskab	1.716	1.719	1.833	1.748
Belægningsprocent:	55,7%	40,3%	59,1%	57,2%
Fonde & sponsorer:				
Budget	2.550	1.230	613	1.225
Regnskab	1.664	655	1.927	1.613
Resultat:	-2.980	-1.468	4.817	65

Figur 4: Budget og realiseret billetsalg 2014 – 2017

Belægningsprocent oplyst af Billetten

Budget og realiseret fonds og sponsorat 2014 – 2017

Resultat 2014 - 2017

Orkestret har igennem de sidste tre år budgetteret med et meget forsigtigt billetsalg. Årsagen hertil er, at orkestret har valgt ikke at opskrive indtægterne kunstigt. Det har betydet, at ved at være realistisk i forhold til billetsalget har orkestret kunnet følge det økonomiske delmål med at fastholde og udbygge orkestrets økonomi. Ved at opskrive indtægterne kunstigt skabes der et ikkeeksisterende økonomisk grundlag, som betyder, at der anvendes midler, som rent faktisk ikke er tilstede, og derved opnås et underskud.

Orkestret vil fremadrettet budgettere med en realistisk opskrivning af billetindtægterne.

Note 4) Løn

De samlede lønudgifter er kr. 1.595.005 lavere end budgettet.

Afvigelsen skyldes primært, at dagpengerefusioner m.v. er på kr. 732.568 (ikke budgetteret), og reguleringen på ferieforpligtigheden er kr. 316.719. Dagpengerefusionerne fremkommer på grund af et væsentligt sygefravær, og at der i året har været tre langtidssyge, hvoraf en stadig er sygemeldt. Sygefraværet betyder i øvrigt en større udgift på assistenter ved sygdom og orlov.

Ferieforpligtigheden er reduceret på grund af, at tre medarbejdere med mange års anciennitet er gået på pension, en medarbejder er fratrukket på grund af langvarig orlov, og en medarbejder har søgt nye udfordringer. Stillingerne er med en enkelt undtagelse ikke genbesat. Dette forklarer desuden også afvigelsen i antallet af fastansatte musikere.

Note 5) Produktions- og kunstnerudgifter

Der er en afvigelse på i alt kr. 883.740 i forhold til budgettet. Afvigelsen skyldes, at programmet for 1. halvår 2017 var kendt ved budgetlægning, mens programmet for 2. halvår ikke var endeligt fastlagt. Dette betyder, at omkostningerne til diæter, rejser, kunstnerhonorar, og lokaltransport ikke var kendt ved budgetlægningen og er altså alene estimeret.

Note 6) Markedsføring

Der er en afvigelse på kr. 215.036 i forhold til budgettet. Lokalaviserne i vores spilleområde blev opkøbt af Jysk Fynske Medier, hvilket betyder, at der har været et færre medier at annoncere i. I april måned blev der ansat en ny kommunikationsmedarbejder, som arbejder målrettet bl.a. med markedsføring og fremadrettet vil budgettet også blive anvendt i forbindelse med indsatsen for at fastholde og øge billetsalget.

Note 7) Lokaleudgifter & inventar og vedligeholdelse

Leje af hjemsted er leje af administrationslokaler, arkiv, øvelokaler og instrumentopbevaringsrum.

Vedr. inventar og vedligeholdelse

Der er et merforbrug på kr. 322.012, som fremkommer således:

- Køb af bus kr. 250.000.
- Anskaffelse af inventar til administrationen kr. 4.099.
- Anskaffelse af inventar til teknikken kr. 422.
- Salg af sættevogn kr. -20.000.
- Salg af smartlift kr. -15.000.
- Anskaffelse af inventar til orkestret: nodestativer, klaverbænke, kasser til nodestativer, dirigent pult med lys og dirigent podie. I alt kr. 68.481.
- Stolereparation, kr. 51.100.
- Fragt vedr. inventar kr. 4.910.

Note 8) Øvrige udgifter

Hensættelser er bogført som en udgift under øvrige udgifter jfr. Slots- og Kulturstyrelsens Godkendelse af årsrapport 2016, af 25. september 2017.

Under almindelige administrationsomkostninger er bogført en bøde på kr. 50.000. Bøden skyldes, at orkestret ved ansættelse af en japansk statsborger i 2013 i forbindelse med musikerens ansøgning om arbejds- og opholdstilladelse, anførte en årsløn på kr. 375.000,- som minimumsløn p.a. I 2013/14 var årslønnen på kr. 299.418 og i 2014/15 var årslønnen på kr. 230.474, og da der ikke blev opnået aftalt årsløn, udstedte Syd- og Sønderjyllands Politi i henhold til udlændingelovens §59, stk. 5, jf. §61 en bøde på kr. 50.000. Efterfølgende er vilkårene for musikerens opholds- og arbejdstilladelse ændret, således at den ikke er baseret på årslønnen.

Under konsulent & vikarbistand er bogført en udgift på kr. 7.000. Udgiften skyldes, at orkestret har anmodet en advokat om at gennemgå orkestrets kontraktgrundlag til dirigenter og solister. Gennemgangen blev aktuel, idet der opstod en uenighed med agentfirmaet Crescendi Artists. Uenigheden opstod, fordi en dirigent havde fået et bedre tilbud og ønskede at træde ud af kontrakten. Tvivlsspørgsmålet var, hvem aftalen reelt var indgået med, - om det var agenturet eller dirigenten, og det var den første udfordring. Det fremgår klart af kontrakten, at et brud på kontrakten medfører, at der skal betales en bod på samme størrelse som honoraret. Det ville hverken agenturet eller dirigenten. Da sagen ifølge den nuværende kontrakt skal afgøres af en voldgift, frarådede advokaten os at føre sagen. Fra sæson 2018/19 vil kontrakterne blive ændret, så aftaleforholdet er helt klart, ligesom det vil fremgå af kontrakterne, at tvivlsspørgsmål skal afgøres af en dansk retsinstans.

Herefter er der en afvigelse på i alt kr. 236.435, som bl.a. skyldes reelle besparelser og ikke mindst, at der er indkøbt nye kopimaskiner, som erstatter leasede maskiner.

Note 9) Peugeot Boxer 2016

Købspris kr. 276.125.

Afskrives efter saldometoden over fem år.

Note 10) Kopimaskine Xerox

Købspris kr. 40.500.

Afskrives efter lineær metode, over tre år, scrapværdi 0 kr.

Note 11) Podier Sunstill

Købes sammen med Nordschleswigsche Musikvereinigung, som har en ejerandel på 20%.

Podierne opbevares i lejede lokaler i Haderslev.

Indkøbspris	178.654
20% ejerandel Nordschleswigsche Musikvereinigung	36.178
Restsum	142.476

Afskrives efter saldometode over fem år.

Note 12) Kopimaskine Kyocera

Købspris kr. 57.428.

Afskrives efter lineær metode, over tre år, scrapværdi 0 kr.

Note 13) Instrumenter

Ved en gennemgang af instrumentbeholdningen er en lang række småinventar under kr. 2.000 blevet fjernet fra oversigten. Samtidig er der sket en generel nedskrivning af instrumenterne på 10%. Nedskrivningen sker kun dette år og på baggrund af række vurderinger, der har angivet for høje vurderingspriser. Nedskrivningen og småinventar andrager i alt kr. 660.200.

Der er endvidere købt en ny kontrabas til kr. 250.000, som bliver leveret medio 2018.

Note 14) Finansielle poster

Sydbank indførte 1. december 2017 negativ indlånsrente, for driftskonti 0,5 % og for Premium konti på 0,25 %.

For de første 20 rentedage betyder det en udgift på kr. 3.256. Omregnet til et helt rente-år på 365 dage vil det som minimum betyde en ekstraordinær renteudgift på min. Kr. 60.000. Det er for orkestret, som er en kulturinstitution, der primært er offentligt finansieret, helt uacceptabelt at betale negative indlånsrenter i dette omfang. På grund af et tæt samarbejde med Sydbank igennem mange år bad orkestret bestyrelsen gå ind i sagen. Det gav desværre ikke noget resultat, og derfor er det på nuværende grundlag ikke muligt at fortsætte det nuværende samarbejde med Sydbank. Administrationen anbefaler derfor, at der forsøges at finde en anden samarbejdspartner, hvor der ikke betales negative indlånsrenter.

Note 15) Likvide beholdninger

Bankbeholdning i Sydbank.

Note 16) Ændring i opsætning vedr. passiver i egenkapitalen

Overført til resultatkonto, jf. note 18

Note 17) Hensættelser 2016

Overført til resultatkonto, jf. note 18

Note 18) Resultatkonto

På baggrund af Slots- og Kulturstyrelsens tilbagemelding vedr. årsrapporten for 2016, hvor det blev foreslået at udarbejde en "klassisk" opgørelsesmåde vedr. egenkapitalen, vil egenkapitalen fremadrettet blive reguleret af en resultatkonto, hvor årets resultat overføres til det efterfølgende år.

Note 19) Hensatte forpligtigelser

Hensættelser jf. bestyrelsesbeslutning af 25. november 2016 samt bestyrelsesbeslutning af 15. december 2017.

Note 20) Feriepenge forpligtigelsen

Der henvises til note 4) Løn

Note 21) Periodeafgrænsningsposter

Hensat til større reparationer af flygel, harpe m.v.

Note 22) Mellemregningskonto

ProMusica har en selvstændig bankkonto og betaler egne udgifter, og hertil modtages et årligt tilskud fra Sønderborg Kommune. Der afholdes årligt seks koncerter placeret på søndage, hvor der er gratis adgang.

Medlemsforeningen, restsum på kr. 90.000 vedr. køb af violin. Afdrages med kr. 45.000 p.a.

TAK koncert 2015, restbeløb som anvendes til afskrivninger på varevogn.

Note 23) Forudbetalte sponsorater

Sponsorater, som gives for en sæson, f.eks. 2017/2018, deles i to lige store portioner.

Øvrige bemærkninger

Der har været et tab på samarbejdet med Jyske Opera på i alt kr. 17.935

Samarbejdsaftalen mellem LOF og landsdelsorkestrene udløb 1. september 2017, samarbejdet er baseret på følgende grundlag:

Jf. LBK nr. 184 af 03.01.08, Bekendtgørelse af lov om musik, kapitel 3:

3) at orkestret i et rimeligt og kunstnerisk forsvarligt omfang er til rådighed for ballet- og musikdramatiske forestillinger, herunder forestillinger med Den Jyske Opera

Jyske Opera har ikke ønsket at betale for de ekstra slagtpøjsassistenter, der på deres anmodning blev engageret til "Elskovsdrikken".

3.6 2018 og fremtidig økonomisk indsats

Sønderjyllands Symfoniorkester har forsøgt at forberede sig til en meget spændende fremtid.

Kulturministeriets tilskud bliver forøget til kr. 40.300.000 pr. år. Det betyder, at orkestret får et større økonomisk råderum, hvilket bl.a. betyder, at det bliver muligt at ansætte musikere i de vakante stillinger, således at den kunstneriske kvalitet styrkes.

For Sønderjyllands Symfoniorkester er et øget tilskud fra Kulturministeriet af markant betydning, orkestrets spilleområde har et begrænset udvalg af store sponsorer at søge midler hos, og samtidig er kundeunderlaget betydeligt mindre end f.eks. i Hovedstadsområdet.

For at sikre en fortsat sikker drift skal der arbejdes målrettet med samarbejde og tilskud fra alle sønderjyske kommuner samt fonde og sponsorater, samtidig med at der skal opdyrkes nye interessenter.

Det betyder ikke, at den fremtidige drift bliver lettere, men det betyder, at den fremtidige drift bliver lettere at styre, dog under forudsætning af:

- *at strategigrundlaget for 2018 kendes så tidligt som muligt, så strategiplanen bruges til det, den oprindeligt er tænkt anvendt som, nemlig et styringsværktøj.*
- *at der er fortsat fokus på nedbringelse af sygefraværet*
- *at der ikke opstår uforudsete udgifter*

Under alle omstændigheder bliver de kommende år en spændende udfordring.

Orkestret ser også frem til et godt samarbejde med en ny bestyrelse, som er sammensat efter kommunal og regionalvalget nov. 2017.

3.7 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for 2017 er aflagt i overensstemmelse med Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som foregående år, dog med den undtagelse, at økonomiske konsekvenser af beslutninger, som bestyrelsen har taget i regnskabsåret, er hensat som en særskilt regnskabspost i balancen.

Regnskabet udarbejdes i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne i orkesterets vedtægter, denne beskrivelse af anvendt regnskabspraksis samt kulturministeriets bekendtgørelse om regnskab og revision for landsdelsorkestre.

Om den anvendte regnskabspraksis kan i øvrigt oplyses følgende:

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Instrumenter værdiansættes til forsikringssummen for det enkelte instrument. Øvrige aktiver og forpligtelser måles til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

3.7.1 Resultatopgørelsen

Driftstilskud fra Kulturministeriet

Tilskud indregnes i det regnskabsår, hvortil Kulturministeriet bevillingsmæssigt har tildelt tilskuddet.

Periodisering af driftsudgifter og -indtægter

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører uden hensyntagen til betalingstidspunktet.

Udgifter er medtaget i det år, hvor varen eller ydelsen er modtaget henholdsvis præsteret.

Undtagelsen herfra er forsalget af billetter, som foregår for størstedelens vedkommende ved sæsonstart men dog strækker sig over hele sæsonen. Disse billetindtægter indtægtsføres fuldt ud i salgsåret uden hensyntagen til, om koncerten afvikles i et efterfølgende regnskabsår.

Modtages sponsorstøtte til finansiering af konkrete koncerter eller udgifter henføres støtten til det år, hvor de tilhørende koncertudgifter afholdes.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger.

3.7.2 Balancen

Instrumenter

Instrumenter værdiansættes til forsikringssummen for det enkelte instrument. Vedligeholdelse og reovering af instrumenterne driftsbogføres fuldt ud.

Ved køb af nye instrumenter forsikres og opskrives aktivet i regnskabet med tilsvarende værdi.

Øvrige anlægsaktiver

Driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger, såfremt indkøbsprisen overstiger 18.750 kr. inkl. moms. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Der foretages lineære afskrivninger på kopimaskinen over 3 år. På køretøjer foretages der afskrivninger efter saldometoden på 25%.

Omsætningsaktiver

Andre tilgodehavender registreres til nominel værdi, og værdien reduceres med nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. De likvide midler optages til nominel værdi.

Hensættelser

Hensatte forpligtigelser omfatter forventede omkostninger, og hvor beslutninger eller hændelser i det pågældende regnskabsår medfører, at det er sandsynligt, at det vil medføre et større fremadrettet forbrug af institutionens økonomiske ressourcer.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld omfatter Leverandører af varer og tjenesteydelser samt anden gæld og måles til nominel værdi.

I tilfælde af sponsorstøtte eller modtagelse af tilskud til særlige formål, hvor aktiviteten sker over flere regnskabsår periodiseres støtten forholdsmæssigt.

Feriepengeforpligtelsen optages i årsregnskabet under den kortfristede gæld og værdi sættes med udgangspunkt i lønsystemets (Bluegarden) opgørelse af feriepengeforpligtigelser pr. 31. december 2017.

Moms

Orkestret afregner moms i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Vederlag til bestyrelsen

I henhold til vedtægterne for Sønderjyllands Symfoniorkester, §5, stk. 5.11 kan bestyrelsens medlemmer modtage et honorar.

Gældende fra 1. januar 2015 er der i henhold til bestyrelsesreferat af 9. december 2014 truffet beslutning om, at der udover formandshonorar kan udbetales honorar til medlemmer af bestyrelsen.

Honoraret gældende fra 1. januar 2017 andrager hhv. kr. 48.000 p.a. til formanden og kr. 10.000 p.a. til øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsesformand Bjarne Rasmussen har frasagt sig dette vederlag

4. BILAG

Bilag 1: Beskrivelse af årets koncertaktiviteter i 2017

Traditionen tro lagde orkestret ud med 4 nytårskonserter primo januar i hhv. Sønderborg, Tønder, Aabenraa og Kolding. David Riddell dirigerede, og solisterne var Susanne Elmark samt Guido Paevatalu, der samtidig var en veloplagt konferencier.

I 2017 afholdtes igen Nordic Master Class for ni deltagere i samarbejde med Jorma Panula og Maria Badstue. Masterclassen afsluttedes med en koncert d. 13. januar. Orkestret har senere engageret to deltagere fra denne masterclass til at dirigere i sæson 2017/2018 og 2018/2019.

Senere i januar måned afholdt orkestret koncerter med dirigent Johannes Wildner og violinsolisten Joseph Spacek i Flensborg og Haderslev i et program med værker af Horneman, Dvorák og Beethoven.

Ultimo januar havde orkestret to koncertserier. I første koncertserie, som var et rent Bach-program, spillede Sønderjyllands Symfoniorkester to koncerter i hhv. Ribe Domkirke og i Brødremenighedens Kirke i Christiansfeld under ledelse af Morten Schuldt Jensen og med oboist Simona Sindrestean som solist. I anden koncertserie spillede to koncerter i hhv. Sønderborg og i Rendsburg med Leo Siberski som dirigent og Johannes Sjøe Hansen som solist i Ruders' Violinkoncert.

I hver sæson forsøger orkestret at give strygerne en friuge, og uge 6 var derfor sat af som blæseruge med to koncerter; en koncert i Eckernförde og en koncert i Sønderjyllands Kunstmuseum i Tønder. Koncerterne blev dirigeret af David Walter.

I slutningen af februar blev der afholdt to koncerter i Aabenraa og i Flensborg med chefdirigent Shao-Chia Lü, hvor orkestret spillede værker af Mozart, Haydn og Bruckner. Solist var den norske cellist Sandra Lied Haga.

Derefter indledtes prøver på Brahms' Ein deutsches Requiem, dirigeret af Joachim Gustavsson og med deltagelse af to kor: Vor Frue Cantori fra Haderslev og Filharmonisk Kor. Koncerterne blev spillet i Alsion i Sønderborg og i Haderslev Domkirke

I marts gennemførtes tre forestillinger i hhv. Kolding, Flensborg og Sønderborg i Den Jyske Operas regi, hvor Den Jyske Opera fejrede operaens 70 års fødselsdag med uddrag fra adskillige operaer, der tidligere var blevet opført. Årets samarbejde med Den Jyske Opera fortsatte i november, hvor Den Jyske Opera og Sønderjyllands Symfoniorkester spillede to forestillinger i Sønderborg og Esbjerg. Denne gang var det Donizettis Elskovsdrikken, der blev opført.

Samtidig med årets gruppeskolekoncerter i april spillede resten af orkestret en kirkekoncert i Sønderborg under ledelse af Søren K. Hansen og med organisten Ulrik Spang-Hanssen som solist.

I slutningen af april vendte chefdirigent Shao-Chia Lü tilbage for at dirigere to koncerter i Flensborg og Haderslev med et program bestående af værker af Mozart, Richard Strauss og Schumann. Her var orkestrets egen solohornist Nicolai Apostol solist i Strauss' hornkoncert nr. 2.

Tre uger senere afholdt chefdirigent Shao-Chia Lü to afskedskoncerter i Sønderborg og Flensborg. Disse to koncerter var samtidig de årlige samarbejdskoncerter med Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester, hvor orkestrene på skift vælger programmet. I 2017 var programmet R. Strauss: Metamorphosen for strygere og

Sjostakovitj' Symfoni nr. 8. Med denne koncertserie sluttede Shao-Chia Lüs 3-årige kontrakt med Sønderjyllands Symfoniorkester.

Den 1. juni afholdtes koncert i Aabenraa med et program bestående af danske filmperler fra både ældre og nyere film. Koncerten blev dirigeret af Henrik Vagn Christensen, og solister var Kiki Brandt og Preben Kristensen, som fungerede som konferencier ved koncerten.

I marts gennemførtes også et musikskoleprojekt dirigeret af orkestrets violinist Jacob Elmedal Johansen, hvor elever fra forskellige musikskoler i vores spilleområde var inviteret til et prøveforløb med en afsluttende koncert.

Medio juni afholdtes koncert – Opera på Grænsen – i Tinglev i samarbejde med Tinglev Forum. Dette er en udendørs koncert, der finder sted på orkestrets mobilscene. Det var svenske Magnus Fryklund, der dirigerede et populært operaprogram.

Sæsonens sidste koncert var den traditionsrige Skt. Hans-koncert d. 23. juni, hvor Kees Bakels var dirigent, og Carmen Rosu-Nicolescu fra orkestret var solist i Saint-Saëns' Havanaise for violin og orkester samt i Chaussons Poème. Derudover spillede orkestret værker af Chabrier, Ravel og Tjajkovskij. Efter koncerten var der bål uden for koncertsal Alsion, hvor messingblæsere fra orkestret spillede for til Midsommersangen.

Hele august var sat af til samarbejdet med Den Ny Opera fra Esbjerg, der i 2017, 2019, 2021, 2023 og 2024 har planlagt at opføre Wagners Nibelungens Ring. Den Ny Opera havde fået ombygget scenen i Musikhuset Esbjerg, så orkestret nu fik bedre plads- og lydforhold. Det lange prøveforløb mundede ud i tre velbesøgte forestillinger af Valkyrien i Musikhuset Esbjerg d. 25., 27. og 29. august. Dirigent var Lars-Ole Mathiasen. Orkestret var i øvrigt forøget med over 40 assistenter, som blev finansieret af Den Ny Opera.

Første uge af september var sat af til det årlige samarbejde med Rued Langgaard Festivalen, der i 2017 blev dirigeret af Per-Otto Johansson. Solister var Per Salo og Christina Åstrand, og der blev spillet værker af N. W. Gade og Rued Langgaard. Radioens P2 optog koncerten.

Sønderjyllands Symfoniorkester startede sæsonen 2017/2018 med sæsonåbningskoncert i Sønderborg dirigeret af Kees Bakels og med pianisten Marianna Shirinyan som solist i Rachmaninovs Koncert nr. 2. Derudover blev der spillet værker af Dvorák og Rimskij-Korsakov.

Næste koncertserie blev dirigeret af østrigske Johannes Wildner og med violinisten Guro Kleven Hagen som solist i Sjostakovitj' Violinkoncert nr. 2. Disse koncerter blev afholdt i Flensborg og i Haderslev.

I uge 38 genoptog orkestret samarbejdet med teaterforeningerne i Sønderborg og i Aabenraa med en såkaldt populærkoncert i begge byer. Teaterforeningerne havde i samarbejde med Sønderjyllands Symfoniorkester planlagt et populært program med et mix af sange fra operaer, operetter og musicals med fire sangsolister og dirigenten Magnus Fryklund.

I anledning af Anders Koppels 70 års fødselsdag i 2017 markerede Sønderjyllands Symfoniorkester denne fødselsdag med Anders Koppels søn Benjamin Koppel som solist i en uropførelse af en revideret udgave af Anders Koppels Koncert for saxofon. Derudover spillede orkestret Koppels Svanesang for strygere i 1. afdeling af koncerten, der blev dirigeret af Casper Schreiber. Efter pausen spillede Anders Koppel & Søn Trio uden resten af orkestret. Danmarks Radio P2 optog koncerten.

I 2017 kunne Japan og Danmark fejre 150-året for oprettelsen af diplomatiske forbindelser mellem de to lande, og i den anledning havde Sønderjyllands Symfoniorkester engageret en japansk dirigent Yuri Nitta og en japansk solist; den unge japanske violinist Shion Minami, der var 2. prisvinder i Joseph Joachim

Konkurrencen i 2015. Ved de to koncerter i hhv. Sønderborg og Haderslev blev der spillet værker af Kuhlau, N. W. Gade og Carl Nielsen.

I den følgende uge fik Sønderjyllands Symfoniorkester besøg af dirigent og pianist Nikolaj Bentzon sammen med jazzsangerinden Signe Juhl med koncertkonceptet ”Luxury Jazz”. Koncerterne blev afholdt i Aabenraa og Flensborg.

I slutningen af oktober afholdtes en koncert i Sønderborg, der skulle have været dirigeret af den italienske dirigent Speranza Scappucci, som pga. sygdom måtte melde afbud kort før prøvestart. I stedet engagerede orkestret Eugene Tzigane som dirigent. Solister var de russiske brødre Nikolai og Vladimir Skliarevski i Saint-Saëns’ *Le muse et le Poète*, Nikolai Skliarevski er ansat i Sønderjyllands Symfoniorkester. Derudover blev der spillet værker af Weber, Beethoven og Mendelssohn.

Den 30. oktober var det 10 år siden, at koncertsal Alsion blev indviet af Dronning Margrethe, og koncertsalen Alsion ville dermed gerne fejre denne dato med en festkoncert med deltagelse af mange af de aktører, der har medvirket i de forløbne 10 år. Sønderjyllands Symfoniorkester var en selvskreven deltager og spillede både sammen med sangeren Tim Christensen samt musik af Fuzzy, hvor også Sønderjysk Pigechor deltog, samt Mozart og Mahlers *Adagietto* ”stretched/elektronisk” med Christoph Charles som solist.

Linak A/S er én af orkestrets store sponsorer, og Sønderjyllands Symfoniorkester spillede – som i 2016 – en sponsorkoncert for firmaets ansatte d. 9. november på Linaks adresse. Koncerten blev dirigeret af orkestrets solofløjtenist Thomas Jensen.

Sønderjyllands Symfoniorkester havde også programsat fejringen af 500-året for, at Martin Luther opslog sine 95 teser i Wittenberg, og dette fandt sted ved to reformationskoncerter d. 15. og 16. november i hhv. Haderslev Domkirke og på A. P. Møller Skolen i Slesvig. Dirigent var Søren K. Hansen, og solist var Andrius Gudaitis fra orkestret i Bruch: *In memoriam*. Koncerterne afsluttedes med Mendelssohns Symfoni nr. 5, også kendt som Reformationssymfonien.

I slutningen af november fandt det årlige samarbejde med Kirchenmusikdirektor Matthias Janz og hans Flensburger Bach-Chor sted. I 2017 havde man valgt at spille Schumanns *Scenes from Goethe’s Faust*, hvor der medvirker hele 12 solister. Koncerterne blev spillet d. 24. november i Sønderborg og d. 25. november i Flensborg.

Julegallakoncerten i 2017 blev afholdt d. 30. november i Sønderborg og blev dirigeret af René Bjerregaard med Elsebeth Dreisig som solist. Derudover medvirkede otte balletbørn fra Sønderjyllands Danseakademi.

Derefter afholdtes de tre traditionelle julekoncerter. I 2017 var det Bachs *Juleoratorium*, der blev spillet hhv. den 14., 15. og 16. december i hhv. Sønderborg, Kolding og Løgumkloster. Koncerterne blev dirigeret af Morten Schuldt-Jensen.

Som det sidste i 2017 afholdtes et 3-dages dirigentseminar, hvor fire dirigentstuderende fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium deltog under ledelse af Giordano Bellincampi.

Bilag 2: Beskrivelse af årets børne- og ungeaktiviteter 2017

Sønderjyllands Symfoniorkester inviterer hvert år MGK-Syds klassiske elever til et forløb med orkesterprøver, undervisning ved mentorer og sammenspil i både små og store grupper. Forløbet slutes af med en fælles koncert, og i 2017 fandt denne koncert sted 8. marts i koncertsalen i Alsion, Sønderborg. Dirigent var David Riddell og solist var den tidligere MGK-elev og klassisk guitar-studerende Jonas Egholm.

200-året for N. W. Gades fødsel blev markeret med tre opførelser af Elverskud i samarbejde med gymnasiekor fra landsdelen. Derudover sang korene Gades Ved Solnedgang samt Jægerkoret fra Syvsoverne. Koncerterne, der fandt sted 14., 15. og 16. marts i Sønderborg, Haderslev og Slesvig, blev dirigeret af Andreas Hansson, og som solister deltog Ditte Højgaard Andersen, Stina Schmidt og Trond Halstein Moe.

I slutningen af marts videreførte orkestret det projekt, der blev indledt i april 2015 med elever fra musikskoler i orkestrets spilleområde, hvor musikerne i orkestret spiller sammen med elever fra talentlinjen på musikskoler i Tønder, Aabenraa, Kolding og Sønderborg. Den afsluttende koncert blev ledet af orkestrets violinist Jacob Elmedal Johansen.

De årlige gruppeskolekoncerter, hvor fire grupper fra orkestret besøger skoler i orkestrets spilleområde, startede i slutningen af marts og afsluttedes medio april. Årets tema var Troldspejlet Reloaded. Sønderjyllands Symfoniorkester kommer på denne måde ud til ca. 8.000 skoleelever. Forløbet afsluttes med at skolerne inviteres til koncert med hele orkestret rundt omkring i spilleområdet. Disse koncerter blev afviklet i perioden 4. maj til 11. maj og blev ledet af Peter Ettrup Larsen og med Jakob Stegelmann som veloplagt konferencier i et program, som er sammensat af populære melodier fra tegnefilmens, computerspillenes og superheltenes verden. Der blev også afholdt en enkelt familiekoncert i Sønderborg d. 4. maj med samme program.

I september 2017 var det 25 år siden Levende Musik i Skolen blev grundlagt, og der fandt i den anledning mange forskellige aktiviteter sted i Sønderborg, som stod som vært for denne begivenhed. Sønderjyllands Symfoniorkester var også med til at fejre det med en koncert d. 24. september, hvor vi spillede sammen med elever fra musikskoler i vores spilleområde med orkestrets Jacob Elmedal Johansen som dirigent.

Hvert år afholder orkesteret tre børnejulekoncerter den 5., 6. og 7. december i hhv. Sønderborg, Haderslev og Handewitt i Sydslesvig. Dirigenten var Casper Schreiber, og solist/konferencier var Kalle Mathiesen, kendt fra DR-kanalen Ramasjang. Det blev en kæmpesucces med mange begejstrede børn og voksne. Og som sædvanlig deltog der hver aften et nyt børnekor, der kom fra området omkring den pågældende koncertsal.

Også ved årets julegallakoncert d. 30. november i Sønderborg var der børn på scenen. Sønderjyllands Symfoniorkester samarbejdede med Sønderjyllands Danseakademi, hvor otte balletbørn dansede til to værker af Tjajkovskij.

Bilag 3: Koncert- og publikumsoversigt 2017

Symfonikonserter:

	<u>Antal koncerter</u>	<u>Antal tilhørere</u>
540 Sønderborg	20	10.321
580 Aabenraa	5	1.834
510 Haderslev	6	1.291
621 Kolding/Chr. Feld	3	991
550 Tønder/Løgumkloster	3	639
561 Esbjerg/Ribe	2	323
Flensborg	7	1.595
<u>Øvrige Sydslesvig</u>	<u>4</u>	<u>359</u>
Symfonikonserter i alt	50	17.353
Koncerter for børn og unge i alt:	81	
Heraf antal symfonikonserter	17	10.794
Fordelt som:		
540 Sønderborg	6	3.371
510 Haderslev	3	1.934
580 Aabenraa	2	1.454
621 Kolding	2	1.454
550 Tønder	1	727
<u>Sydslesvig</u>	<u>3</u>	<u>1.854</u>
Antal kammerkonserter/musikerbesøg	64	8.000
Koncerter for børn og unge i alt		18.794

Sceniske forestillinger:	8	6.110

Yderligere aktiviteter:

Åbning Multikulturhus	1	2.400

Sponsorkoncert	1	127

Antal udendørs forestillinger	1	650

Antal kammerkoncerter (./ Borgen)	6	2.700

Sæsonlancering i Borgen:

(6 små ensembler med kammerkoncerter)	6	2.400

Åbne generalprøver	6	690

Antal koncerter på turné i udlandet	0	

Antal cd-indspilninger	1	

Andre optagelser – herunder DR	2	

I 2017 blev der afholdt i alt 160 arrangementer incl. forestillinger med Den Jyske Opera.

Antal tilhørere i alt 51.224.